

DET ER LIDT af en joke og alligevel ramme alvor. For går du ind i Mikkel Nordss øvelokale, kan du kigge i alle hjørner, og du vil finde en prismodtager. Fra bassisten Moussa Diallo over trommeslager Klaus Menzer og nu til guitaristen selv. Alle har de modtaget den pris, der blev indstiftet, da den legendariske trommeslager – eller janitshar, som der står på hans grav ude på Assistens Kirkegård – Ken Gudman gik hen og døde for ti år siden.

Gudman havde været alle steder, var en musikernes musiker, og det samme kan man sige om Nordss, som på en hitliste over de største guitarister herhjemme nok for mange ville være helt i top. Kollegaer over hele den klode, som Nordss rejser tyndt år ud og ind, vil for længst have droppet sammenligningerne med forbilleder som Carlos Santana og tørt konstateret, at Mikkel er en mester med sin helt egen stil. Og den brede offentlighed får kun nogle gange

stiftet bekendtskab med hans uhyggeligt mange projekter, når han en sjælden gang på en gang sky og

selvbevidst fanges i en projektørs lyskegle og skinner, så de fleste ryger bagover. For Mikkel Nordss kan altså det der med at trykke en solo af med hundreder af kilometer i timen, men formår også de lyriske nuancer og er lige så meget det ene som det andet.

Den danske musikverden lagde første gang mærke til Mikkel Nordss, da han sammen med sin storebror Klavs og sin halvbror Kim Sagild på den anden spade satte ny strøm på latinmusikken i en dansk kontekst og udkom på det lille pladeselskab Hookfarm med bandet Buki Yamaz. Her var de nye vidunderbørn fra Bernadotteskolen, som for norges vedkommende allerede havde gjort sig i gyldne øjeblikke i børne-tv, når deres kreative forældre lige skulle bruge et par unger til eksempelvis Super Karla. Her ville Aske Bentzon folle rundt i sneen, som han ville gøre det år senere med Bamse og Kylling. Han stod i front med sin brasiliansk inspirerede tværføjte i Buki Yamaz, og en anden hovedkraft var Kasper Winding, som lige nåede at skrive det meste af materialet, inden han var på vej videre ud i nye projekter.

Mikkel Nordss opnåede allerede stor succes som den ene dygtige guitarist med en stil, der med Kim Sagilds ord var kraftigt inspireret af den brasilianske guitarist Baden Powell. Ligesom han snart med udgangspunkt i en af fusionssupergrupperne ude i verden fik lavet en trio af akustiske guitarister, hvor han kunne leve sin indre Paco de Lucia helt ud med Steen Kyed og Christian Ratzer, som så kunne vurdere, hvem der skulle give den som John McLaughlin og Al DiMeola. De var dog mest sig selv og som med alt, hvad Mikkel har rørt ved, var guitarlegen også her kompetent helt ned i detaljen.

Det var dog alt sammen noget, der skulle danne grunden til den helt store popularitet. Nemlig da den ferme keyboardspiller fra Culpeper's Orchard, Morten Kærsså, fandt sammen med pop- og jazzsangerinden Susanne Salomonsen, som kunne droppe den første stavelse i fornavnet og i første omgang lade sig genføde som Danmarks førende rockpige. Rockmama var noget, der ville komme siden hen.

Bandet var selvfølgelig Sneakers. Her var succesen fra starten til at tage at føle på. Og her indtrådte Mikkel Nordss selvfølgelig som vasekægte rockstjerne med en lyd, som perfekt spillede op til sangerinden med det lange røde hår, som i den grad ville tage fra på scenen. Vi snakker den første halvdel af firserne. Her var der ingen – det skulle da lige være Kim Larsen – der var over bandet fra Sankt Peders Stræde inde i Pisserenden i København.

Det utrolige kollektiv

Det gamle gule hus er dansk rockhistorie. Tilbage i slutningen af 1970'erne var København en ganske anden størrelse. Man hang ud på de mange værtshuse, hvor

Pisserenden levede op til sit navn, ikke at der var latrin i gaden, som der var oprindeligt, men Larsbjørnsstræde og de tilstødende gader Sankt Peders Stræde og Studiestræde havde noget af den samme vibration, som man fandt på Vesterbro – vel at mærke i den mere kulørte afdeling.

Bortset fra en ting: hippierne havde i den grad gjort deres entré, og man kunne over det sidste årti frekventere butikker med navne som Superlove og Bit-o-Sole, købe det rette velourantræk i Mary Poppins eller Snurrepiberiet, gå i Fantask og købe den seneste undergrunds- tegneserie, hvis man da ikke i et aldeles McDonald's-frit samfund kunne spise en original burger på Jim's Truck-stop Café, eller gå over til langhårsklipperen Otto og lade de lange lokker falde.

Mikkel Nordss bor der endnu. Hvor Sanne Salomon-

MIKKEL NORDSS KAN ALTSÅ DET DER MED AT EN SOLO AF MED HUNDREDER AF KILOMETER

sen for længst er flyttet på landet og også en Morten Kærsså er at finde langt oppe i de svenske skove, er guitaristen stadig at finde i huset, hvor det hele skete. Her bor han fortsat med sin kone, Ina Schjoldan, og har efterhånden fået opdraget to sønner, hvoraf tre er i fuld gang med musikken, mens en falder lidt udenfor og laver film. De to store er fløjet fra reden og producerer børnebørn, når de da ikke producerer musik for et hav af kunstnere, samt koncentrerer sig om et væld af andre aktiviteter, som inkluderer bandet The William Blakes og pladeselskabet Speed Of Sound. Jeg taler naturligvis om brødrene Fridolin og Frederik Nordss.

Mikkel Nordss tager imod nede i det musikstudie i kælderen, hvor han skaber plader, der stikker i alle mulige retninger, både egne og andres projekter. Blandt andet havde han mere end en finger med i spillet, da gambianskfødte Dawda Jobarteh i tre omgange indspillede sit debutalbum, *Northern Light/Gambian Night*, vel at mærke et album, der har vundet international genklang. Her er der specielt en utrolig solo, som var Jimi Hendrix i et helt ualmindeligt velopløst humør. Vi kigger på Mikkel's board med effektpedaler, som står centralt i studiet. Han griner:

– Jo, det var Dawda, der spillede soloen på sin 21-strengede kora. Men det var mig, der styrede pedalerne. Og kritikkerne har da også siden troet, at det var en guitarsolo. Til Dawdas store fortrydelse, siger Mikkel om afrikaneren, med hvem han er på vej ud af døren og til lufthavnen. Som del af Moussa Diallos band skal de spille til en festival på den østafrikanske ø Zanzibar. Typisk for Nordss, som konstant farer af sted til eksotiske destinationer bevæbnet med sin elektriske guitar som visitkortet, ingen glemmer.

Kunst på alle hylder

Mikkel Nordss kommer ikke fra et hjem med klaver. Eller rettere, han kommer fra et hjem med et så grænseløst forhold til musik og kunst, at man lades stakåndet tilbage. Begge forældre var billedkunstnere, og Mikkel og hans bror Klavs boede begge sammen med faren Jens Nordss, der desværre ikke mere har sin gang på jorden. En mand, der ifølge alle, han berørte, var noget helt specielt. Moren, Karen Nordss Lundberg, lever og arbejder fortsat som kunstner i Sverige, som hun har gjort i mange år.

Forældrene blev skilt, da Mikkel var 14. Knægtene blev boende hos faren på Forhåbningsholms Allé 27 i en lille lejlighed, hvor der konstant var et leben af kunstnere og musikere. Forældrene havde begge været tilknyttet det kendte Jazzhus Montmartre i Store Regnegade, hvor alle jazzens ypperste kom, og både Karen og Jens Nordss havde været med til udsmykningen af stedet.

Jens Nordss's bedste ven var fra barnsben jazzmusikeren Niels Jørgen Steen, som han nærmest var skæbnemæssigt bundet op med siden skoletiden, hvor hans forældre havde været meget imod, at han valgte kunstnervejen. Det blev hans held, at der var en lærer i skolen, som så drengens talent, og den lærer var såmænd Niels Jørgen Steens far. Så selvom denne var ni år yngre, blev de nærmest uadskillelige, ja, nærmest familie. Det var derfor den logiske udvikling, at Jens Nordss efter skilsmis- sen nogle år senere fandt sammen med Avi Sagild – den amerikanskfødte skuespiller, der blandt andet var kendt fra Jens Jørgen Thorsens kultfilm *Stille Dage i Clichy*, og som havde to børn med – Niels Jørgen Steen. De to børn var såmænd Paprika og Nikolaj Steen, og de to flyttede simpelthen ind sammen med moren i kollektivet på Frederiksberg og blev søskende med Kim Sagild og brødrene Nordss. Mens deres far, Niels Jørgen Steen, fandt sammen med dansk films hotteste dame nogensinde, Lotte Tarp.

Forvirret? Lad os give ordet til Mikkel Nordss:

– Jeg var heldig at vokse op i et hjem, hvor der kom en masse musikere. Min far havde alle de gode plader, og tidligt blev jeg vant til at høre al mulig musik fra Indien, Afrika, flamenco fra Spanien, en masse jazz, you name it. Min far var billedkunstner, og det var faktisk Niels Jørgen Steens

Sneakers i orkanens øje.
De gendannes til Ken Gudman-festen.
Fra venstre Jacob Andersen, Sanne Salomon-
sen, Christian Dietl og Mikkel Nordsø
Billede: Gorm Valentin

far, som havde overbevist ham om, at det var det, han skulle være. Mine bedsteforældre ville slet ikke høre tale om, at han skulle vælge at være maler. Og siden blev Niels Jørgen jo altså min fars bedste ven, så da jeg var lille, ville jeg have ham som babysitter, vel at mærke en babysitter, der gik rundt med en smøg i den ene hånd og en øl i den anden og spillede Charlie Parker og alle mulige fede plader. Da jeg var barn, ville vi hvert år være inde og se en flamenco-festival, vi så Senegal-balletten, og der var bluesfestivaler.

– Det var i 1960'erne, og min storebror (perkussionisten Klavs Nordsø. Red.) og jeg var allerede inde og høre de ting som syv-otteårige. Det, der senere blev kaldt for verdensmusik, var noget, vi fik ind med modernmælken, husker Mikkel Nordsø, der skønner, at han måske så jazz-saxofonisten Dexter Gordon de første 150 gange på det gamle Montmartre, og hans orkester, Buki Yamaz, havde da også siden øvelokale i samme bygning.

Cigar til Christian Sievert

Mikkel Nordsø vidste godt, at det var guitarist, han ville være, og da han var fyldt 11, fik han endelig den første guitar. Ligesom hans far kendte Christian Sievert, den legendariske cigarrygende guitarist, som altid har været specielt skrap på flamencoguitaren. Måske har du set

Søren Kragh-Jacobsens dogmefilm, *Mifunes Sidste Sang?* Sievert spiller en af de gamle tosser, og et af filmens store øjeblikke er, da han netop fatter guitaren og sætter i med at stormvejr af toner.

Men for den unge Mikkel Nordsø var der kun en vej:

– Ja, den gik ned forbi min mor, som havde nogle havanacigarer i skuffen. Jeg ville så gå over til Christian, som omgående ville spørge, om man havde cigaren med. Han ville bide spidsen af og tænde den, og så troede man måske, at der ville komme undervisning. Slet ikke. I stedet begyndte Sievert at spille, og jeg ville sidde med åben mund og være vidne til en fantastisk koncert. Når så cigaren var røget, ville han begynde på lidt undervisning, men det blev ikke til så meget. Jeg er langt hen ad vejen selvlært, beretter Mikkel Nordsø.

– Vi havde altid besøg af musikere, som min far ville møde inde i Montmartre og så invitere med hjem. En af dem, jeg husker, var sydafrikaneren Dollar Brand, som siden kom til at hedde Abdullah Ibrahim. Og så var der saxofonisten Albert Ayler, som desværre døde tidligt, men som var en fantastisk person. Han sagde altid rimeligt ubeskedent, at Charlie Parker var Faderen, John Coltrane var sønnen, og han selv var så Helligånden. Der var ingen smalle steder der! Så inspirationen var der tidligt.

Mikkel Nordsø og hans bror begyndte tidligt at spille sammen, og der kom for alvor kog på kedlerne, da Jens Nordsø fandt sammen med den amerikanskfødte skuespiller, Avi Sagild. Mikkel Nordsø var på det tidspunkt kommet ind på Bernadotteskolen, og Avi Sagild ville give sin søn Kim, samt Klavs og Mikkel, jobbet med at være babysitter for de små nye søskende, Paprika Steen og hendes bror, musiker og skuespiller Nikolaj Steen. Derfor var, at kunne de klare det, kunne de øve alt det de ville med deres venner, som talte alle dem, de siden har spillet med i så mange sammenhænge og som inkluderede blandt andre Kasper Winding, Ben Besiakow, Aske Bentzon og andre.

Blandt de umiddelbare genboer på øverste etage i huset overfor var i øvrigt et hold hippiekunstnere, som havde omdannet en tidligere husholdningskole til kollektiv med udsigt direkte mod kirken. Kollektivet er blevet beskrevet flittigt, for et af medlemmerne var såmænd forfatteren Dan Turéll.

Klaskemik og Sneakers

Mikkel og Klavs var tidligt begyndt at optræde, og de fik tilfældigvis et job, hvor de skulle spille henholdsvis indisk sitar og tablatrommer – mindre kunne selvfølgelig